

بهای اشتراك

مذاكرات مجلس شورای ملی
سالانه ۳۰۰ ریال
آگهی‌ها
۶۰۰
مذاكرات مجلس و آگهی‌ها
۸۰۰

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل کلیه قوانین مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاكرات مجلس - اخبار مجلس - انتصابات - آگهی های رسمی و قانونی

سال دوازدهم

۵ شنبه ۲۴ آبان ماه ۱۳۳۵

شماره ۴۴۰

شماره مسلسل ۲۹

دوره نوزدهم مجلس شورای ملی

مذاكرات مجلس شورای ملی

جلسه ۲۹

صورت مشروح مذاكرات مجلس روز پنجشنبه
هفدهم آبان ماه ۱۳۳۵

فهرست مطالب :

- ۱- تصویب صورت مجلس
 - ۲- تقدیم يك فقره لایحه بوسیله آقای وزیر داد گستری
 - ۳- معرفی آقای مجلسی ب معاونت وزارت داد گستری توسط آقای وزیر داد گستری
 - ۴- سؤال آقای مهدی ارباب و جواب آقای وزیر بازرگانی
 - ۵- سؤال آقای اردلان و جواب آقای وزیر کشور
 - ۶- طرح و تصویب گزارش کمیسیون نظام راجع بنحوه اجرای امور سر باز گیری و ارجاع بمجلس سنا
 - ۷- بیانات بعد از دستور آقایان: دکتر امین و عمیدی نوری
 - ۸- تقدیم يك فقره سؤال بوسیله آقای دکتر جهانشاهی
 - ۹- تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه
- مجلس بحکامات و بنجاه دقیقه پیش از ظهر بریاست آقای رضاحکمت تشکیل گردید

۱- تصویب صورت مجلس

رئیس - غائبین جلسه قبل قرائت می شود.
(شرح زیر قرائت شد)
غائبین با اجازه آقایان دولت آبادی
دکتر سید امامی . امید سالار . دکتر بینا .
پناهی . مرتضی حکمت . ذوالفقاری .
یار افشار . دکتر سعید حکمت . صادق -
پوشهری . خزیمه علم . صفاری . دکتر پیرنیا
دکتر شاهکار . اخوان . مشار . بزرگ -
ابراهیمی . مهندس اردبیلی .
غائبین بی اجازه - آقایان : برومند .
دکتر امیر اسلان افشار . دکتر طاهری

مبین زاده . تیمورتاش . مسعودی . دهقان .
اربه . دشتی . دکتر عمید . دکتر هدایتی .
مهندس فیروز . مهندس بهبودی
دیر آمدگان و زود رفتگان با اجازه -
آقایان : قراگزلو . عبدالحمید بختیار .
قنات آبادی . مهندس شیبانی . هامری .
ساگینیان
رئیس - نسبت بصورت مجلس نظری
نیست؟ آقای صدرزاده
صدرزاده - يك اصلاح عبارتی است
تصحیح می کنم می دهم اداره تند نویسی
رئیس - دیگر نظری نیست؟ (اطهاری
نشد) صورت مجلس جلسه قبل تصویب شد
امروز سؤالانست و سؤال آقای مهدی

ارباب از وزارت بازرگانی مطرح است
گلشائیان (وزیر داد گستری) -
اجازه می فرمائید ؟
۳- تقدیم يك فقره لایحه
بوسیله آقای وزیر
داد گستری
رئیس - آقای ارباب يك قدری تأمل
کنید ، آقای وزیر داد گستری فرمایشی
داشتید ؟
وزیر داد گستری (گلشائیان) -
يك فقره لایحه است راجع بشرکت دولت
در مؤسسه بین المللی جرم شناسی که دولت
اجازه مشارکت خواسته است تقدیم مقام
ریاست میشود .

۴- معرفی آقای مجلسی بمعاونت وزارت داد گستری توسط آقای وزیر

داد گستری
وزیر داد گستری - ضمناً آقای
مجلسی که از قضات با سابقه و مطلع وزارت
داد گستری هستند به معاونت وزارت
داد گستری منصوب شده بودند ، چون
در موقع تعطیلات مجلس بود و مجالی
برای معرفی ایشان نبود امروز ایشان را
بعنوان معاونت معرفی می نمایم (عده ای از
نمایندگان - مبارک است انتخاب بجائی
است)

۴- سؤال آقای مهدی ارباب و جواب آقای وزیر بازرگانی

رئیس - آقای مهدی ارباب
ارباب - فکر میکنم تا بنده در
مجلس خدمت آقایان هستم و جناب آقای
کاشانی در رأس وزارت بازرگانی تشریف
دارند رشته ارادت بنده بایشان قطع نشود
سؤالی که بنده کرده بودم در تعقیب سؤال
سابق راجع بیرونده جای بود چون به
سکوت گذرانندند و سکوت هم طبیعی است
موجب تأیید عرایض بنده بود اما نتیجه
آن معلوم نبود بنده سؤال کردم تصمیم عملی که
انتخاذ شده برای جلوگیری از خسارت

بخزانه کشور وزیران مردم چیست؟ آنچه
زبان بخزانه کشور است اینست که هر چه
عوارض مستقیم و غیر مستقیم زیادتر باشد
قاچاق بیشتر صرف میکنند و وقتی از راه غیر مشروع
و غیر معمول کالا بکشور وارد شد، طبیعتاً درآمد
کمتر و مالیات و غیره بخزانه کشور وارد
نمیشود، بنابراین اول خسارت بخزانه کشور است
ثانیاً آنچه مردم ضرر میکنند این است که
بازرگانان با سابقه و درستکار در برابر عمل
قاچاق قادر نیستند عمل خود را ادامه دهند
و يك سؤالی داشتم آن این بود که اگر
این درآمد هاید چایکار بشود کیلومتری ده
تومان نه هشت تومان نه، هفت تومان نه،
بیست تومان ، بنده بنام يك ایرانی موافق
هستم که این تجمل بجا نماند بشود . و این عمل
غیر مشروع ادامه پیدا کند و یا اگر خود
جناب آقای وزیر بازرگانی هم شخصاً
انتفاعی خدای نخواسته داشته باشد آن هم
از نظر آزادی که دارم خدمتشان موافقم
(خرازی - مطمئناً ندارند اهل این حرفها
نیستند) بله بنده هم میدانم نیستند ولی برای
توضیح مطلب اینطور ناچارم بگویم پس
ایشان را که میشناسیم مردی کدما نمی هستند
و نظر شخصی ندارند هایدچای کار و زراع
هم که نمیشود ، این وسط خسارتی که نتیجه
ادامه این وضعیت است شهد الله بر بنده
مجهول است که هایدکی میشود (یکی از
از نمایندگان - واقعاً؟) قاعده سؤال و رویه
یارلمان هم این است که اگر يك موضوعی
بنفع مردم نبود و بکرویه ای نایسند بود و
از يك وزیري سؤال شد و سؤال را ترتیب
اثر ندادند یعنی تصمیم عملی اتخاذ نکردند ،
و گیل يك وظیفه بعدی هم دارد . حالاً مجلس
دوره ۱۹ بقدری رعایت متانت را میکند
که مطمئن هستند آن رویه بعدی اجرا

رئیس - آقای عمیدی نوری بفرمائید
عمیدی نوری - لایحه اینکه از طرف دولت در جلسه سابق داده شد و گزارش کمیسیونهای جنگ و کشور که فعلاً مطرح است البته يك لایحه‌های بود که از نظر فوریت لازم بود سرعت مورد مذاکره واقع شود بنده هم در آن جلسه با فوریتش مخالفتی نکردم برای اینکه نظریاتم را در ماهیت موضوع که فعلاً بصورت گزارش مطرح است بمرض رسانده باشم ، امر سر باز گیری یعنی اجرای قانون مقدس نظام وظیفه يك امر بسیار مهم و مؤثری است که ملت ایران در ظرف این چند سالی که این قانون در مملکت ما بوجود آمده و اجرا شده همیشه حسن استقبال کرده و این حسن استقبال حتی از طرف مقامات لشگری مورد تصدیق واقع شد ، چند وقت پیش یکی از مسئولین امر خاطرم میآید که در جشن دانشگاه بودم من میگفت که از لباسانیه‌ها و دپلمه‌ها هزار نفر می خواستند دعوت کنیم برای اینکه انجام وظیفه مقدس خودشان را بکنند بیش از سه هزار نفر داوطلب آمدند وقتیکه خواستیم قرعه بکشیم همه گفتند ما حاضریم و حاجتی بقرعه نیست ، و افعالاً وقتیکه این اشتیاق و هلاکفرای در طبقه منور و تحصیل کرده ایرانی نسبت بامر سر باز گیری و اجرای خدمت نظام وظیفه می بینیم جای بسی خوشوقتی است که ملت ایران روح سلحشوری خودش را بانوجه باینکه امروز ملتی میتواند حیثیت و استقلال کشور خودش را حفظ بکند که متکی به نیروی دفاعی قوی باشد و جای بسی تشکر است ، به همین جهت هم از وزارت جنگ ما تشکر میکنیم که در موضوع روش سر باز گیری يك تجزید نظری کرده بودند چون روش سر باز گیری طبق قانونی که قبلاً اجرا میشد بکیفیتی بود که بعضی انتقادات نسبت بآن روش وارد بود و به همین جهت وزارت جنگ مطالعه کرد و روش جدیدی را تهیه کرد که آن روش جدید بصورت يك قانونی در آمد و بمجلس شورای ملی تقدیم شد و مجلس شورای ملی هم سرعت و با دقت و با حسن استقبال آنرا تصویب کرد که خود این موضوع نشان میدهد که وزارت جنگ در این حسن استقبال توجه بیشتری میکند و سعی دارد بر اینکه آن تسهیلات لازم فراهم بشود که بشود این امر مقدس را بهترین وجهی اجرا کرد ، قانون دوم که گذشت که بنده خودم از رأی دهندگان آن قانون بودم و بسیار هم خوشوقت بودم و حتی قبل از طرح آن قانون در روزنامه خودم ، چون از سر ترتیب رزم آزاغ شنیده بودم که زحمانی کشیده اند و عرض اعلی حضرت همایونی هم رسانده بودند که تسریع بشود در تهیه آن قانون و تصویب منم چون خود معتقد بودم در روی آن چیز نوشتم البته ما امیدوار بودیم که

این قانون جدید که کیفیت تازدای در تسهیلات امر دارد زودتر اجرا شده باشد و بعضی انتقادات که میشود از بعضی از مأمورین سر باز گیری دیگر منعکس نشود ، چون طبق قانون سابق يك کمیسیون تشکیل میشد که قضایات و دهات میرفتند بنام کمیسیون سر باز گیری از يك رئیس نظام وظیفه و يك طبیب که آن طبیب هم اغلب بلکه همیشه طبیب ارتش بود و البته گاهی پیش میآمد در بعضی از نقاط که حتی يك موردش را در یکی از این کوهپایه‌های نور بود که دو سال بیشتر خود بنده تابستان رفته بودم به آنجا سر کشی کنم ، يك شکایاتی دیدم آنجا از عمل آن کمیسیون شده که بلافاصله با اطلاع رئیس نظام وظیفه وقت رساندم و رسیدگی هم کردند و آن اطلاعات را هم صحیح تشخیص دادند و آن رئیس کمیسیون را هم مورد توبیخ و تنبیه قرار دادند که پرونده‌اش هست ، خلاصه روش جدید که برای اجرای سر باز گیری فراهم شد يك قدری متمدل تر شد یعنی آن کمیسیونهایی که باید تشکیل بشود با همکاری خود مردم و وزارت کشور است یعنی فرماندارها بخشدارها ، معتمدین محل عضو آن کمیسیون شده بودند و البته آن طبیبی که باستی شرکت بکنند مطابق این قانون مجاز شد که طبیب غیر نظامی هم باشد به همین جهت بنظر میآید و حقیقت هم همینطور است که این قانون جدید روش بهتری برای اجرای امر نظام وظیفه در مملکت بکار برده ، متأسفانه بر خوردیم باین وضعی که از طرفی امر نظام وظیفه يك امر فوری و لازمی است که باستی امر سر باز گیری فوری انجام بشود یعنی سرعت کار خودش را بگذارند از مطرح بر خوردیم باین لایحه که تقاضا شده است که در آن واحد دو قانون در يك امر در مملکت اجرا بشود ، لایحه دولت این بود که چون نواقصی در کار وزارت کشور است از نظر تقسیمات کشور مثلاً بنده یاد میآید که لایحه ای که کشور دولت داده بود ، لایحه تقسیمات کشور هم درش بود که تقسیمات کشور مرتب نیست مجلس شورای ملی اجازه بدهد هر جایی که کار ما مرتب نیست از نظر تقسیمات کشور قانون فعلی اجرا بشود و هر جایی که وسائیل ما فراهم نیست و تقسیمات کشور کارش مرتب نیست قانون سابق باشد بنده در عین حال و با کمال علاقه ای که بموضوع اجرای سر باز گیری و این امر مقدس دارم در عین حال هم بنده معتقد هستم بر اینکه یکی از اصولی که در حکومت دموکراسی همیشه باید رعایت بشود و اصل کلی است آن این است که در يك کشور ، کشوری که مرکزیت دارد مثل کشور ایران ، کشوری که حکومت پارلمانی متکی بقوه مقننه است که فقط در مرکز تشکیل هست

مثل اینکه باید همیشه يك قانون در مملکت اجرا بشود ، البته بعضی از کشور ها هست که تقسیماتو دارند مثل امریکا و مثل هندوستان که اینها در هر قسمت از ایالتش قوانین محلی دارد که آن قوانین محلی را اجرا میکنند و این قوانین عمومی مرکزی هم دارند البته آن قوانین محلی متناسب محل خودشان اما مملکت ما که دموکراسی است و معتقدیم دموکراسی ما متکی بحکومت پارلمانی و قوه مقننه است و يك قانون در مجلس شورای ملی و سنای تصویب میشود و باید اجرا بشود من تصور میکنم باید يك قانون در مملکت اجرا بشود یعنی مانع قوانین تبعیض قائل بشویم این روش آن حکومت دموکراسی است که بگوئیم در يك امر خاصی مثل امر مقدس سر باز گیری در بعضی از قسمت های کشور يك روش اجرا بشود یعنی روش سابق که يك کمیسیون باشد مرکب از رئیس نظام وظیفه و طبیبش و در بعضی از قسمت های کشور کمیسیونها مرکب باشن از معتمد محل و فرماندار و بخشدار و نظام وظیفه یعنی دو قانون سابق ، يك قانون لاحق در کشور بدو اجرا بشود در بعضی نقاط این قانون در بعضی نقاط آن قانون ، بنده چون این را يك چیز تازه ای می بینم از نظر روش قانون نویسی (صدرزاده - تقاضا مرعین کرده اند بطور کلی ؟) هیچ معین نشده ، بنده قرائت میکنم بوزارتین جنگ و کشور اجازه داده میشود امور سر باز گیری را در نقاطی که موجبات اجرای قانون روش جدید سر باز گیری بصوب ۱۶ فروردین ۱۳۳۵ به تشخیص وزارت کشور فراهم نیست منتهی تا ۱۵ آبان ماه ۱۳۳۶ طبق قوانین مصوبه قبل عمل نمایند البته این اصلاحی هم که شده باید از کمیسیون نظام و کشور تشکر کرد که لااقل يك ضربه الاجالی معلوم شد برای اینکه در لایحه ای که دولت داده بود بطور مطلق بود پس الی الاابد در مملکت ما در يك امر دوروش دو قانون آنهم بدون تعیین مناطق و مراکز که باید اجرا بشود بمیل دستگاه دولت هر کدام راه را خواست اجرا بکنند این نحو تبعیضهای اجرائی و قانونی است که در مملکت اثر خوب ندارد مثل همین موضوع نان که در طهران پنجاد میلیون تومان ضرر ارزان فروختن نان رامیدهند و می بینیم که هجوم میشود از تمام دهات و اطراف تهران برای اینکه نان را ارزانتر بخرند حالا من نمیدانم در اجرای این دوروش بعد از اینکه این قانون تصویب شد چه تأثیری بعمل خواهد آمد البته بعضی از مردم که یکی از این روشها را شاید مساعدتر برای خودشان ببینند ممکن است مهاجرت بکنند از يك شهری شهر دیگر یا مثل قضیه نان که اثر تبعیض در آن می بینیم ممکن است در اجرای این قانون هم همین شکل بشود برای اینکه طبعاً این دوروش اختلاف دارد

بگو یکی را مساعدتر و بهتر برای خودش تشخیص میدهد و بعضی را ناملائمتر آنکه میخواهد از وضع مساعدش استفاده بکند میروند بجائی که آن روش اجرا میشود و خلاصه اینکه بنده این تصور عمل را که در مملکت يك موضوع بدوشکل بدون اینکه مناطقی هم معلوم بشود اجرا بشود این را مطابق شئون دموکراسی و اصول مملکت کشور خودمان نمی بینم اما بینیم علت چیست ؟ در لایحه دولت قید شده بود که تقسیمات کشور هنوز معلوم نشده ، اینجا خوشبختانه عبارت تقسیمات کشور حذف شده ، فقط عبارت کلی است که مادام که موجبات اجرا فراهم نشده بنده خواستم جناب آقای مخبر کمیسیون و هم بنظر تیسار معطم وزیر جنگ و جناب آقای علم این موجبات اجرا را توضیح بدهند که بینیم چه طور موجبات اجرای قانون از طرف وزارت کشور فراهم نیست چون از تبصره چنین مستفاد میشود که موجبات از طرف وزارت کشور فراهم نیست وزارت جنگ مثل اینکه مجهز است که ایستاقونرا اجرا کند فقط نقش روی وزارت کشور است که در این مورد جناب آقای علم اقتضا دارد توضیح بدهند که به بینیم این نقص چیست و چه طور موجبات اجرای يك قانونی که خود دولت پیشنهاد داده و ما هم استقبال کردیم و آن را تصویب کردیم فراهم نیست از ناحیه وزارت کشور اگر این موجبات موضوع تقسیمات کشور است که شهر ستانها و فرماندارها و بخشدارها هم اینها در تمام نقاط شهرداریها و فرماندارها هستند اگر هم نواقصی از حیث فرماندارها و بخشدار است خوب اعزام بکنند و اگر هم نظر این است که تقسیمات کشور بوضع فعلی متناسب نیست باید تقسیمات جدیدی پیشنهاد بشود آن راهم نمیدانم جناب آقای علم تشریف داشتند یا وزیر دیگری در کابینه سابق بود يك لایحه تقسیمات جدید کشور را داده بودند بمجلس شورای ملی و کمیسیون کشور هم مطالعات زیادی کرد و لایحه هم بهرحالی رسیده بود که ممکن بود بیاید بمجلس بعد شنیدیم که خود دولت لایحه را پس گرفت پس اگر دولت خودش يك لایحه تقسیمات جدید را از نظر تقسیمات کشور پس بگیرد منتهی این است که این تقسیمات کشور بطور خوبی صورت گرفته و لازم نمیداند آنرا عوض کند بنا بر این اشکالی از نظر وزارت کشور نیست اگر تصور میشود بر اینکه چون در این روش جدید از معتمدین محل هم باشد و انتخاب آن معتمد محل مشکل است بنظر من معتد محل انتخاب آسان است بخشدار و فرماندار هم از طرف وزارت کشور در تمام کشور هست بنابراین من موجباتی از نظر وزارت کشور نمی بینم که مانع اجرای قانون مصوب ۱۶ فروردین ۳۵ باشد که متناسب با وضع

فعلی مملکت هست و بسیاری از گفته های بیربلای راهم که در بعضی مواضع منعکس می شود رفع میکنند باین جهت بود که بنده خواستم بحثی شده باشد در این موضوع و استفاده میکنم از توضیحات آقایان بینیم که چه موجباتی باعث عدم اجرای قانون فروردین ۳۵ شده و بموجب تبصره ای که کمیسیون ضمیمه کرد و گفت لااقل حالا که این را تصویب میکنید دولت را مکلف کرد که در ظرف یکسال وزارت کشور مکلف باشد آن موجبات را فراهم بکند که قانون ۱۳۳۵ که مورد تمایل دولت بوده است و مورد استقبال مردم هم است اجرا بشود این نگرانی بود که بنظر بنده رسید و امیدوارم که آقایان با توضیحاتشان بنده را روشن کنند
رئیس - آقای وزیر جنگ - بنده از آقای عمیدی نوری خیلی تشکر دارم که اظهار خوش بینی نسبت باین لایحه تقدیمی وزارت جنگ کردند و همینطور که استحضار دارند منظور از تقدیم این لایحه همین بود که تماس مأمورین نظامی حتی المقدور در تمام نقاط کشور با مردم کمتر بشود (صحیح است - احسن است) و امر سر باز گیری بيك ترتیب خیلی صحیحتری انجام بگیرد که اگر خدای نکرده در آنجا شکایاتی بود دستگاه وزارت جنگ و ارتش کمتر آلودگی پیدا بکند (صحیح است) بنابراین این قانون مورد توجه عموم آقایان محترم و همانطور که فرمودند مورد توجه همه مردم قرار گرفت ولی متأسفانه بعضی موجبات اجرای این روش جدید میسر نشد و این موجبات هم فقط از لحاظ پرسنلی و بودجه ای است که وزارت کشور موفق نشد در بودجه امسالتش این اشکالات را رفع کند از این جهت چون کاری است که نمیشود متوقفش کرد و امور سر باز گیری باید جریان عادی خودش را طی بکند و در آذر ماه ارتش احتیاج بيك عده سر باز دارد که بطور قطع و یقین باید احضار بشوند نمیشود وقتی موجباتی فراهم نمیشود اصل قانون بلا اجرا بسانده ولی بنده عرضی که دارم خدمت جناب آقای عمیدی نوری این است که اشتباه در اینجا است که فرمودند اصل دموکراسی اجرا نمیشود و دو قانون در آن واحد اجرا میشود اینطور نیست اینها دو قانون متناقض و ضد و نقیض متباین نیستند این قانون جدیدی نیست بلکه روش جدیدی است یعنی قانون را بيك ترتیب ساده تری میخواهیم انجام بدهیم بنابراین در هر جایی که ما موفق شدیم مطابق روش جدید عمل بکنیم همین قانون را با روش جدید عمل می کنیم و همین قانون و اصل را در هر جا که وسائیل فراهم نبود مطابق روش و رویه ای عمل میکنیم بهیچ وجه دو قانون در آن واحد در مملکت اجرا نمیشود در همه جا ما تلگرافانی از نوشهر کردند که قریب

دو سده نفر از کشاورزان را گرفته اند و میخواهند بتهران بیاورند چون فصل کشاورزی است بنابراین از اولیای مرکز تقاضا کنید که کشاورزان را حالا مرخص ثبت بشود ولی اگر وزارت دادگستری موفق نشود که این دفاتر در تمام کشور برقرار کند آیا صحیح است که ما اعلام کنیم که از دواج و طلاق در مملکت موقوف بشود تا این معضله تسکین بشود البته طلاق زباده اشکال نداشت ولی از دواج را نمیشود متوقف کرد باید روش قدیم مجری بشود تا اینکه اصلاحات جدید هم شریعت فعلی بشود اینهم شبیه همانست با اوضاع و احوال امروز ما نمیتوانیم عمل سر باز گیری را متوقف کنیم بنا بر این استدعای وزارت جنگ از آقایان این است که رعایت لزوم و فوریت را بفرمایند که کار ما مختل نماند
رئیس - آقای خلعتبری - خاطر آقایان مسبوق است که این قانون در دوره ۱۸ مجلس گذشت و بعضی از موادش هم واقعاً خیلی مفید بحال مردم است مردم بانوجه ندانند یا بانهانند که داده نمیشود چون قسمت عیوب را حفظ میکنند وقت خدمت را توجه نمی کنند یکیش بنظر بنده سبب میشود که مردم کارهای خوبی که شده با اطلاع نباشند باین لایحه يك خدمت بزرگی به کشاورزان مملکت کرده برای اینکه مردم در زمان وضع قانون نیت بر این بوده است که این قانون در مملکت اجرا بشود در جاهائی هم که امکان داشته است این قانون اجرا شده است بنظر بنده از این جهت که چرا قانونی که قابل اجرا نبود مجلس تصویب کرد و دولت پیشنهاد نکرد این ایراد ابداً صحیح نیست بلکه وزارت جنگ که شروع با اجرای این قانون کرده است چون بنده اطلاع دارم در قسمت هائیکه این قانون اجرا شده دلیل بر رضایت مردم است نسبت بوضع سر باز گیری فعلی تا نسبت بوضع سر باز گیری سابق بنده که بنام موافق می خواهم صحبت کنم می خواهم بآقای وزیر جنگ تذکر می دهم با اینکه این قانون قبلاً بمجلس تقدیم شده و تصور می رود که آقایان تصویب بکنند ولی در نظر داشته باشند که موجبات اجرای قانون را هر چه زودتر فراهم کنند (صحیح است) به بنده امسال در اردیبهشت ماه تلگرافانی از نوشهر کردند که قریب

چون وسیله نارسا در برابر این بنظر بنده تصویب این قانون عمل صحیحی است
رئیس - چون در کلیات دیگر کسی اجازه نخواسته است رأی گرفته میشود و در مورد آقایانی که موافق هستند تقدیم کنند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد ، ماده واحده مطرح است چون کسی اجازه نخواسته بنابراین یکدفعه دیگر قرائت می شود و رأی گرفته می شود .

(به شرح ذیل قرائت شد)
 ماده واحده - وزارتین جنگ و کشور اجازه داده می شود امور سر باز گیری را در نقاطی که موجبات اجرای قانون روش جدید سر باز گیری مصوب ۱۶ فروردین ۱۳۳۵ بتشخیص وزارت کشور فراهم نیست منتهی تا ۱۵ آبانماه ۱۳۳۶ طبق قوانین مصوبه قبل عمل نمایند

تبصره - وزارت کشور مکلف است قبل از ۱۵ آبانماه ۱۳۳۶ وسایل مورد لزوم را جهت اجرای قانون روش جدید سر باز گیری در سراسر کشور فراهم نماید

رئیس - رأی گرفته می شود باده واحده و تبصره آن آقایان موافقین قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد به مجلس سنا فرستاده می شود

۷- بیانات بعد از دستور آقایان دکتر امین و عمیدی نوری

رئیس - آقای دکتر امین - بنده با استفاده از وقت میخواستم عریضی چند برای تذکر در قسمتهای بهداری فرهنگ آذربایجان عرض کنم از توجه وزارت بهداری نسبت به بهداری آذربایجان چیزی دیده نمی شود مثل اینکه بهداری آذربایجان از بیست سال پیش تا حالا فرقی نکرده و در بیست سال پیش خیلی بهتر از حالا بوده آقایان تصدیق میفرمایند که اساس ترقی و پیشرفت امور هر مملکت روی بهداشت و پیشرفت بهداشتی کشور است ، در آذربایجان در بیمارستانهایی که بنام بیمارستان نامیده شده دارو طبیب جراح و اما نیست بنده چندین مرتبه صحبت کردم و جناب آقای وزیر بهداری هم بطور خصوصی عرض کرده ام توجهی نشده بنده توجه جناب آقای وزیر بهداری را که متأسفانه تشریف ندارند جلب می کنم ، در بخش ها و در شهرستانها دارویی که فرستاده می شود جز مقداری یشه و چیزهای کوچک که حقیقتاً نمی شود اسم دارو روی آنها گذاشت فرستاده نمی شود البته يك چیزهایی می فرستند ولی دارو نیست در سال های اخیر متأسفانه بعد از جنگ مرض سل در آذربایجان و گیلان و مازندران و خراسان و خوزستان که قسمت های فعال کشور هستند روز بروز زیادتر می شود ، از ۳ سال قبل در آذربایجان ساختمان يك آسایشگاهی شروع شده که هنوز طبقه اول آن را

نمی توانستند بپوشانند بنا مانده های زیادی نوشته شده هنوز توجه نشده عمده زیادی بهن مراجعه می کنند برای معالجه بهتران مخصوصاً بنده چندی قبل که رفته بودم آسایشگاه شاه آباد دیدم که آن آسایشگاه حقیقتاً خیلی مرتب بود ولی متأسفانه برای پذیرائی مرضی جانداشته که مرضی بخواهاند و مرضی ها در مهمانخانه های شهر یاد که کوجه ها اغلب تلف می شوند باین که امکان دارد با وضع حال بدو میوس از مرکز باآذر - بایجان مراجعه بکنند و ممکن است در سایر شهرستانها هم همینطور باشد تصدیق میفرمایند بنده در سابق هم عرض کرده ام که اگر وزارت بهداری برنامه ای برای مبارزه با سل داشته باشد و گویا برنامه هایی هم دارند بدانند که در کدام قسمت از کشور سل زیاد است تشکیلات آسایشگاه ها را در آنجا تهیه کنند حداقل دو سال برای ساختمان کافی است در حالی که آبخاز ۳ سال پیش شروع ساختمان شده است و با وجودی که هر روز دستور داده می شود آقایان نمایندگان آذربایجان فشار می آورند وزارت بهداری و سازمان برنامه (صحیح است) متأسفانه توجهی نمی کنند ، از جناب آقای وزیر بهداری خواهش می کنم که در این قسمت توجه بیشتری بکنند (سلطان مراد بختیار - بودجه ندارند) گویا سازمان برنامه بودجه ای داده ولی همکاری میان وزارت بهداری و سازمان برنامه نیست که هم آهنگی داشته باشند و نه شه ها را اجرا کنند والا سازمان برنامه (دکتر وکیل - دکتر میخواست ، اول دکتر فرستید بعد دو) سازمان برنامه حاضر است پول بدهد ولی باید مراقبت کند با اصطلاح همکاری بکنند .

در قسمت فرهنگ در چند سال پیش قانون تعلیمات اجباری تصویب شده و خوشبختانه در چند جای کشور عمل شده ولی در آذربایجان که آقایان تصدیق می فرمایند از نقطه نظر جغرافیایی و سیاسی احتیاج زیادی به فرهنگ دارد توجهی نشده بنده توجه جناب آقای وزیر فرهنگ را که متأسفانه تشریف ندارند باین قسمت جلب می کنم که شیخان خودشان رفته بودند به آذربایجان و دیدند که مردم آنجا چقدر زحمت می کشند و توجه دارند برای ساختمان دبستان و دبیرستان و کومک می کنند پول می دهند وزارت فرهنگ باستی از قسمت های کتاب و معلم کمک های بیشتری بکنند که این قسمت در آذربایجان زودتر از سایر قسمت ها شروع بشود البته باز هم با همینطور وضعیت محلی تصدیق می فرمایند که نباید برای دو سال و ۳ سال در نظر بگیریم برای ۵۰ سال باید در نظر بگیریم که فرهنگ برنامه ای داشته باشد تا بتواند

در قسمت های مری که مهم است ، مورد اجرا بگذارد (تذات آبداری برای همین اعمال برنامه ندارد) قسمت دیگر راجع به دانشگاه تبریز بود آقای وزیر فرهنگ چون خودشان تشریف بردند توجه کردند که دانشگاه آنجا چه قسم است و از نزدیک دیدند تصدیق نمودند که حقیقتاً زحمت می کشند از جنوب و شمال و شرق و غرب هزار و صد نفر جمع شدند و خوب تحصیل می کنند ساختمانها ۲۰۲۰ سال پیش شروع شده و بر حسب امر بنده گان اعلیحضرت همایون شاهنشاه که همیشه نسبت به دانشگاه توجه فرموده اند در دو سال قبل امر فرمودند که این ساختمان باید تا دو سال دیگر تمام شود متأسفانه با مراجعات و با فشار های زیادی که نمایندگان محترم آذربایجان هر روز می آورند بنده هم هر روز تعقیب می کنم هنوز ساختمان بجائی نرسیده و بنده اطلاع دارم که از هفته پیش ساختمان آنجا تعطیل شده است یعنی ساختمان بیمارستان و دانشکده پزشکی که شروع شده تعطیل شده و باید اعلان مناقصه بدهند چون کنتراکت تمام شده و با امکاناتی که هر روز میان سازمان برنامه و وزارت فرهنگ هست هنوز بجائی نرسیده بنده مخصوصاً از جناب آقای وزیر فرهنگ خواهش می کنم باین قسمت مهم چون بیمارستان اساس و عمده کاری است که دانشجو یان باید در آنجا عمل بکنند و حقیقتاً از نزدیک ببینند و استادانی که از خارج می آیند با مریضخانه های کوچکی که ما داریم موجب سرفکندگی مامی شود ما انتظار داریم که سازمان برنامه با وزارت فرهنگ بتواند همکاری داشته باشد و زودتر باین ساختمان کمک کنند البته دانشگاه تبریز مال تبریز و آذربایجان نیست تمام کشور است و از تمام کشور بآینده (دکتر جهانشاهی - اساساً توجه کافی باآذربایجان نمی شود) در قانون دانشگاه هست که صرفه جویی های هر سال را میتواند برای خرید لوازم آزمایشگاه و کتاب و ساختمان خرج بکنند گویا جناب آقای وزیر دارائی دستور فرموده اند در امسال داده نشود بنده مخصوصاً میخواستم توجه ایشان را جلب کنم این مؤسسه تازه که مؤسسه جوانی است احتیاج بخرید لوازم آزمایشگاه و کتاب و ساختمان دارد بنده از آقای وزیر دارائی خواهش می کنم که باین قسمت توجه بکنند که طبق قانون عمل کنند چون قانون میگوید «میتوانند از محل صرفه جویی آزمایشگاه کتاب و ساختمان برای شاگردان خرج بکنند ، خواهش میکنم این دستور را بفرمایند عملی بشود قسمت آخری که میخواستم تصدیق بدهم برای وضعیت کارمندان دولت بود از آذربایجان یا از تهران هر روز مراجعه می کنند برای وضعیت حقوقشان مخصوصاً از طرف کارمندان وزارت پست و تلگراف نامه ای نوشته بودند که بنده به جناب آقای وزیر دارائی یاد

آور شوم و تقاضا کنم دولت وعده ای داد بود که وضعیت حقوق کلیه کارمندان دولت را تأمین کند ، قانون پزشکان هم که در جلسه پیش جناب آقای دکتر جمشید اعلم و جناب آقای دکتر راجی تذکر دادند این بود که هر چه زودتر از مجلس سنا بگذرد همینطور برای سایر کارمندان در سی سال پیش ۳۲ تومان برای يك کارمند پایه يك در نظر گرفته و ۳۱۲ تومان برای پایه ۹ میدادند که با زندگی آنوقت خیلی خوب بوده و حالا تصدیق بفرمایند کارمندی که بعداً کثیر پایه ۹ رسیده است و پایه ۹ شده میگیرد ۶۴۰ تومان چطور میتواند برود در پشت میز کار بکند مخصوصاً آن طوری که خود جناب آقای وزیر پست و تلگراف فرمودند که اینها اغلب تانصف شب کار دارند و چرخ مملکت را این قبیل کارمندان میچرخانند اگر زندگی آنها تأمین نشود چطور میتواند با دلگرمی کار بکنند چطور میتواند از آنها مسئولیت انتظار داشت و چطور می توان با آنها مطمئن داشت ، بنده عرض می کنم اینها فداکاری بزرگی میکنند خدمت بزرگی میکنند که با این پول ناچیز و با نان خالی میسازند بنده از هیأت محترم دولت مخصوصاً تقاضا دارم که باین قسمت توجه کنند که هر چه زودتر لایحه اینکار به مجلس بیاید که تکلیف آنها روشن بشود که بتوانند با دلگرمی کار کنند (انشاءالله)

رئیس - آقای عمیدی نوری - مطلبی که بنده میخواستم امروز بعنوان مداد دستور استعاده کرده باشم از وقت مجلس تذکری بود راجع باین گرانی ناگهانی که فعلاً در وضع خاصی در دنیا تصادفاً در ظرف چند روز پیش آمده در مملکت بوجود آمده و معتکربین و کسانیکه سوء استفاده می کنند از اوضاع این روزها بر علیه مصرف کننده و مردم بدبختی که با دستمزدهای زندگی میکنند ششیر کشیده و قیمت ها را سرعت بالا میبرند (صحیح است) بنده از جناب آقای ذوالفقاری تشکر میکنم که در اردبیلی کمی دیرتر به شدیداً تعرض شد بآنها ولی البته جناب آقای ذوالفقاری بسهم خودشان از لحاظ تبلیغات قدم مقیدی برداشته ولی تبلیغات باید با عمل توأم باشد دولت ما بایستی يك سیاست جدی برای اینکار پیش بگیرد ، آقایان ملاحظه فرموده اند در عراق بعضی اینکه این جریانات پیش آمد رسماً اعلام شد که هر کس چشش را گران کرد تمام اجناسش را ضبط کنید ، اخبارش هم در روزنامه ها منتشر شد ولی ما قدمی برنداشتیم در حالیکه قانون منع احتکار داریم ، قانون داریم که حتی مجازات اعدام برای اینکار قائل شده و بنده در موقعی که اینجا گزارش دولت مطرح بود جناب آقای وزیر بازرگانی توضیح میدادند که متأسفانه وقت نرسیده

جواب عرض کنم حالا میخواهم بگویم که شاید اگر بیانات آن روز ایشان نبود اینطور نمیشد ایشان فرمودند که سیاست بازرگانی دولت این است که تجارت آزاد است باید بطبیعت خودش هم بیاید بالا این حرف را زدند و در صورت مجلس هم ضبط شد و این جای تأسف است در مملکتی که این قسم مردم سوء استفاده می کنند از هر فرصتی آن طماع ها و آژ طلب ها و سوداگران با خون مردم استفاده میکنند دولت باید

يك سیاست جدی داشته باشد مخصوصاً قوانین جدی باشد که از مردم حمایت کنند اینست که بنده خواستم توجه دولت را جلب کنم باین موضوع که یک قدم بلند تری و جدی تری بردارد که مصرف کننده آسایش داشته باشد ، خدا میداند چند روز پیش که بنده مجله بانک ملی را دیدم خواندم سال ۱۳۵۰ تا ۳۴ یاد میاید ۳۴ را نوشته بود ۱۱۶۷ و سال ۳۵ نوشته بود ۱۲۸۰ اینقدر رفته بالا در خرداد ۳۵ یعنی فاصله سه ماه نسبت باسفند ۳۴ الان اگر مقایسه

بگیریم راجع باین گرانی عجیبی که این روزها پیش آمده قطعاً خواهید دید که به ۱۴۰۰ / ۱۵۰۰ رسیده است بنابراین توجه دولت را باین موضوع اساسی خواستم جلب کنم .
۸ - تقدیم يك فقره سؤال بوسیله آقای دکتر جهانشاهی
رئیس - آقای دکتر جهانشاهی بفرمایند .
دکتر جهانشاهی - بنده يك سؤالی دارم که تقدیم میکنم .

۹- تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه
رئیس - بفرمایند بدهید ، جلسه را ختم میکنیم جلسه آینده روز سه شنبه آینده خواهد بود یکشنبه چون کارهایی داریم لازم بود عملی کنیم جلسه نیست ، دستور هم نطق قبل از دستور و بعد هم لایحه دیون آلمان مطرح خواهد شد .
 (مجلس نیم ساعت پیش از ظهر ختم شد)
رئیس مجلس شورای ملی - رضا حکمت